

Středisko výchovné péče v Jablonci nad Nisou Kvítko

Výroční zpráva za školní rok 2023/2024

Slovo úvodem

Středisko výchovné péče Kvítko, s domovem v Jablonci nad Nisou, oslavilo v lednu letošního roku své první narozeniny. Prání vyslovené v závěru loňské výroční zprávy bylo vyslyšeno a Kvítko se naplnilo nejen klienty, ale i personálně, a mohla se tak navýšit kapacita jeho služeb. Taková změna přinesla plynulost v objednávání se klientů a rychlejší dostupnost péče a pomoci. Kromě Střediska výchovné péče v Liberci, tak také poradny pro rodinu, pedagogicko-psychologické poradny, OSPODy a další pomáhající organizace, zaznamenaly ještě výraznější odlehčení jejich stávajícím službám, než tomu bylo vloni. V tomto školním roce se na nás, více než v tom předchozím, obraceli dětské lékaři a pedopsychoiatri. Mnoho dětí indikovali po návštěvě u nich do naší péče anebo jsme v pomoci dětem a rodinám vzájemně spolupracovali. Dětské psychiatrické oddělení nemocnice Liberec k nám doporučovalo děti po hospitalizačním pobytu. Doprovodné organizace nás častěji oslovovaly ohledně terapeutické práce s dětmi v náhradní rodinné péči. Také jsme letos mnohem častěji spolupracovali s pedagogy, kteří se na nás přímo obraceli s potřebou metodické podpory.

Při ohlédnutí se zpět za uplynulým školním rokem, a srovnání předchozích statistických údajů, jsme letos zaznamenali zdvojnásobení počtu žadatelů o službu. Ve všech věkových kategoriích se tak rovnoměrně zvýšil počet našich klientů. Ubylo dětí přicházejících „jen“ s tzv. „výhovnými problémy“ doporučenými školou. Problematika byla letos více rozmanitá, vícevrstevná, což bylo sdělováno i samotnými rodinami. Domníváme se, že to může být dáno i větší edukací populace v oblasti duševního zdraví, které je výrazným tématem např. na sociálních sítích. Přicházeli k nám tak klienti více motivovaní ke změně. Přibýlo více dysforických dětí, které u nás teprve hledali zakázku a potřebovaly se primárně zorientovat ve svém prožívání. Mnoho rodičů nás vyhledalo „preventivně“, v nějakého náročné životní situaci, a přáli si především ochránit své děti před traumaty. Častěji letos žádali o pomoc také pěstounské a adoptivní rodiny.

Děkuji za celý svůj tým za finanční i lidskou podporu městu Jablonec nad Nisou, které nám umožňuje rozvíjet naši práci a nabízet tak našim klientům stále kvalitnější služby. Díky organizaci setkávání se týmu Systém včasné intervence jsme mohli být i letos stále aktuální v tom, co se v regionu děje a kde je potřeba pomoci. Vzájemně jsme si vycházeli vstříc tak, aby byla péče jednotlivých organizací systematická a smysluplná. Děkuji Libereckému kraji za finanční podporu a možnost se dále vzdělávat. Poděkování patří také panu řediteli DDÚ Liberec Mgr. et Bc. Vladimíru Brebtovi, který nám umožňuje vytvářet odborné pracoviště a je ochotný kdykoliv konzultovat naše profesní otázky.

Za tým SVP, vedoucí Mgr. Kristýna Záhorová

V Jablonci nad Nisou dne 23. 9. 2024

Základní informace o organizaci

Název zařízení: Středisko výchovné péče v Jablonci nad Nisou (dále jen SVP) je součástí Dětského diagnostického ústavu, střediska výchovné péče a základní školy, Liberec, U Opatrovny 3, 460 01 Liberec (dále jen DDÚ)

Sídlo: Smetanova 66, 466 01 Jablonec nad Nisou

Ředitel DDÚ: Mgr. et Bc. Vladimír Brebta

Vedoucí SVP: Mgr. Kristýna Záhorová

Zřizovatel: MŠMT, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

Právní forma: Příspěvková organizace

E-mail: info@svpjbc.cz

Web: www.svpjbc.cz

Tel: +420 770 108 849

ID datové schránky: bq5bm7a

Provoz zahájen: 2. 1. 2023

Provozní doba: Po – Pá 7:00 – 15:00

objednání → první kontakt → konzultace

Konzultace lze domluvit telefonicky, osobně, přes webové rozhraní anebo emailem. Na první schůzku, která je v SVP se sociální pracovníci, přichází pouze pečující osoba/osoby, na následující konzultaci je již zváno i dítě. Pokud spolupracujeme s klientem 15+, který nás osloví sám, pedagogem nebo pečující osobou, zveme ho rovnou na setkání s poradenským pracovníkem. Není tak potřeba absolvovat vstupní sociální vyšetření.

Středisko je finančně podporováno MŠMT, městem Jablonec nad Nisou a Krajským úřadem Libereckého kraje. Podporu a péči střediska mohou využívat rodiny z Jablonecka, Tanvaldska, Železnobrodska a Harrachovska.

Charakteristika zařízení

Poskytované služby:

- Poradenství rodinám a školám,
- rodinná a individuální terapie dětí, dospívajících a studujících mladých dospělých do 26 let věku,
- podpůrné skupiny pro děti a dospívající,
- jednorázové poradenství a krizová intervence.

SVP v Jablonci nad Nisou je školské preventivně výchovné zařízení, které nabízí výchovné poradenství a terapeutickou pomoc dětem, dospívajícím a mladým dospělým do 26 let věku (do ukončení přípravy na budoucí povolání) v náročných životních situacích, jejich rodinám, osobám odpovědným za výchovu, pedagogickým pracovníkům a školám, a to výhradně ambulantní formou.

Spolupráce mezi pracovníky SVP a klienty je realizována na základě vzájemné dohody a řídí se principy dobrovolnosti a diskrétnosti (s výjimkou soudně nařízených programů). Vhodnou formu spolupráce a frekvenci setkání volíme v souladu se závěry diagnostiky, popř. odborného vyšetření a přáním klienta a jeho rodiny.

Naším cílem je aktivizace vlastních zdrojů klientů a jejich rodin k řešení náročných situací tak, aby dokázali obtíže samostatně zvládat ve svém prostředí. Naše klienty se snažíme inspirovat v hledání dalších možností řešení obtížných situací, nabízíme jim porozumění a pohled z vnějšku.

Velká pozornost je věnována rodinnému prostředí klienta, aktivní spolupráci s jeho pečujícími osobami a dalšími subjekty, které život klienta ovlivňují a formují (škola, mimoškolní aktivity, PPP, OSPOD, soud, lékaři atd.).

Zařízení funguje pro klienty s dlouhodobějšími obtížemi, ale poskytuje podporu a preventivně výchovnou péči i rodinám, kde se obtíže vyskytují teprve krátkodobě, a je tak možné nastartovat potřebnou změnu rychle. V případě akutní potřeby poskytujeme jednotlivcům i rodinám krizovou intervenci.

Dále ve středisku nabízíme metodickou pomoc učitelům a dalším pedagogickým pracovníkům, a to zejména v oblasti výchovného poradenství týkajícího se jednotlivců i třídních skupin, volby vhodných postupů řešení aktuálních či dlouhodobých obtíží. Školám v regionu, vzhledem

k dobré dostupnosti již osvědčených a kvalitních programů jiných institucí, nenabízíme programy prevence ani intervenční programy pro třídní kolektivy.

Společně se vzdělávací společností SoFa (dříve ČOSIV) jsme v letošním roce organizovali vzdělávání pedagogů, sociálních pracovníků a dalších odborníků v kurzu Trauma respektující přístup jako řešení náročného chování dětí (Liberec, Jablonec n. N., Ústí nad Labem a Chomutov).

Personální obsazení a vzdělávání zaměstnanců

Během prvního pololetí došlo ve středisku k personálním změnám. Sociální pracovníci Bc. Adélu Novotnou, která odešla na mateřskou dovolenou, vystřídala Bc. Andrea Petruželková. Poradenský tým posílil o nového speciálního pedagoga Mgr. Borise Žalka, DiS.

Jméno	Funkce	Úvazek	Vzdělání, výcvik
Mgr. Kristýna Záhorová	Vedoucí SVP Speciální pedagožka Terapeutka	1	- VŠ, UPOL PedF (spec. ped. - etopedie, psychopedie, dramaterapie, poradenství) - psychoterapeutický výcvik pro vedení problémových tř. kolektivů, NÚV (576 h) - Kompletní výcvik v krizové intervenci, o. s. „D“ (152 h) - frekventantka Komplexního psychoterap. výcviku „Cestou systemických terapií“, Narratio centrum s.r.o. - frekventantka Komplexního vzdělávacího programu zaměřeného na problematiku práce s dětmi vyrůstajícími

			v NRP, Attachmentové centrum ATTA z. s.
Mgr. Tereza Hroudová	Speciální pedagožka Terapeutka	0,8	- VŠ, UPOL FTK (ATV – speciální pedagogika) - Sandplay terapie a práce se symboly, H. Wilson, M. Pearson, PhD. (100 h) - frekventantka úvodní části výcviku SF – Komplexní výcvik v psychoterapii zaměřené na řešení
Bc. Andrea Petruželková	Sociální pracovnice	1	- VŠ, TUL FP (speciální pedagogika)
Mgr. Boris Žalek, DiS.	Speciální pedagog	1	- VŠ, TUL FP (speciální pedagogika - etopedie, psychopedie) - VOŠ Karla IV. (sociální práce)

Někteří zaměstnanci pracovali v uplynulém školním roce pod individuální supervizí (PhDr. Vendula Kolářová, Bc. Jana Molešová) a také procházeli supervizí v rámci psychoterapeutického vzdělávání. Tým střediska zahájil na konci školního roku spolupráci se supervizorem Mgr. Jakubem Kabíčkem.

Dále se zaměstnanci jednotlivě vzdělávali v oblasti psychoterapie. Např. Mgr. Hroudová absolvovala seminář v Českém institutu pro biosyntézu zaměřený na epigenetiku. Mgr. Žalek se zúčastnil v IVGT semináře „ochutnávka“ gestalt terapie, Bc. Petruželková prošla kurzem Trauma respektující přístup jako řešení náročného chování dětí, Mgr. Záhorová v letošním roce zahájila vzdělávání se ve dvou dlouhodobých psychoterapeutických výcvicích (Narratio centrum s.r.o. - Komplexní psychoterapeutický výcvik „Cestou systemických terapií“ a Attachmentové centrum ATTA z. s. - Komplexní vzdělávací program zaměřený na problematiku práce s dětmi vyrůstajícími v NRP).

Statistické údaje o našich klientech

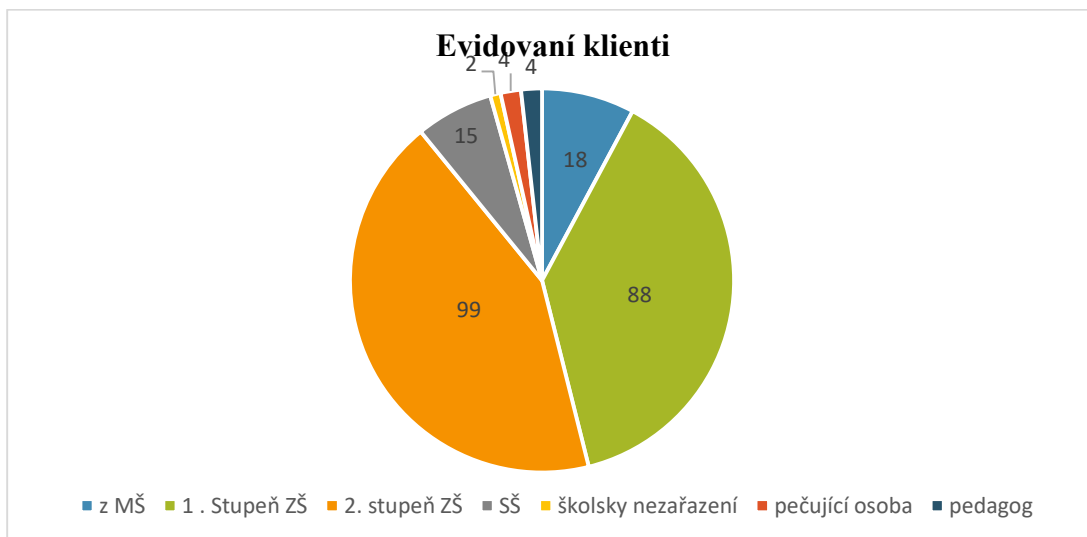
Ve školním roce 2023/2024 bylo ve středisku **evidováno 230 klientů**. Z toho bylo přijato do péče 159 nových klientů a ze 71 jsme spolupráci zahájili již v předchozím školním roce.

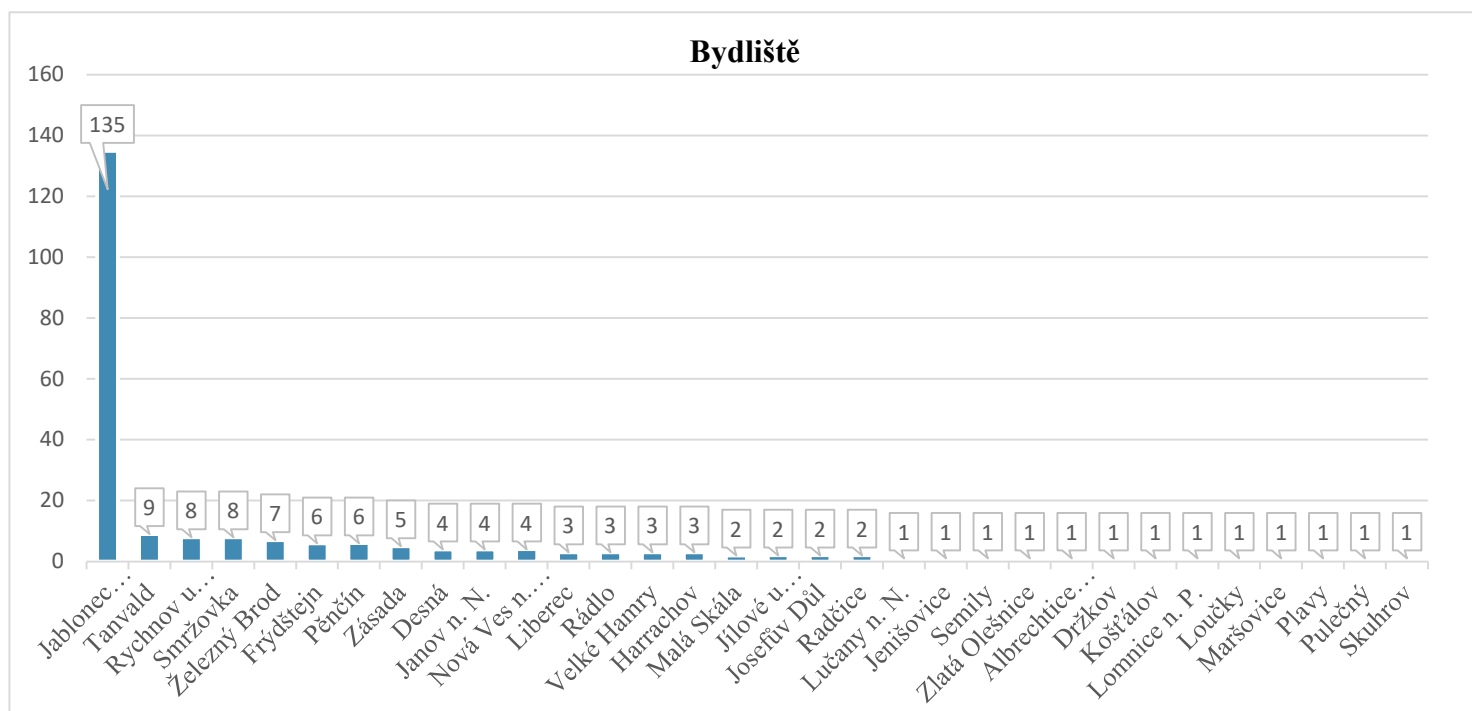
Aktuálně k nám **aktivně dochází 101 klientů** (k 23. 9. 2024).

Spolupráce byla za uplynulé období **ukončena u 136 klientů** (61 - naplněna zakázka, 42 - jednorázové poradenství (max 3 konzultace), 33 - nezáměr o službu). Z naší zkušenosti lze říci, že pokud klienti ukončili spolupráci pro nezáměr, tak se nejčastěji jednalo o klienty, kteří přicházeli nemotivováni ke změně, na popud instituce, nejčastěji školy. Pouze s několika klienty jsme spolupráci ukončili z důvodu nemožnosti naplnění zakázky, v takovém případě jsme doporučili změnu terapeuta nebo jiný typ služby. U žádného z přijatých dětí letos nebyla z naší strany doporučena institucionální výchova ani nebyla v jejím průběhu ani poté soudem nařízena.

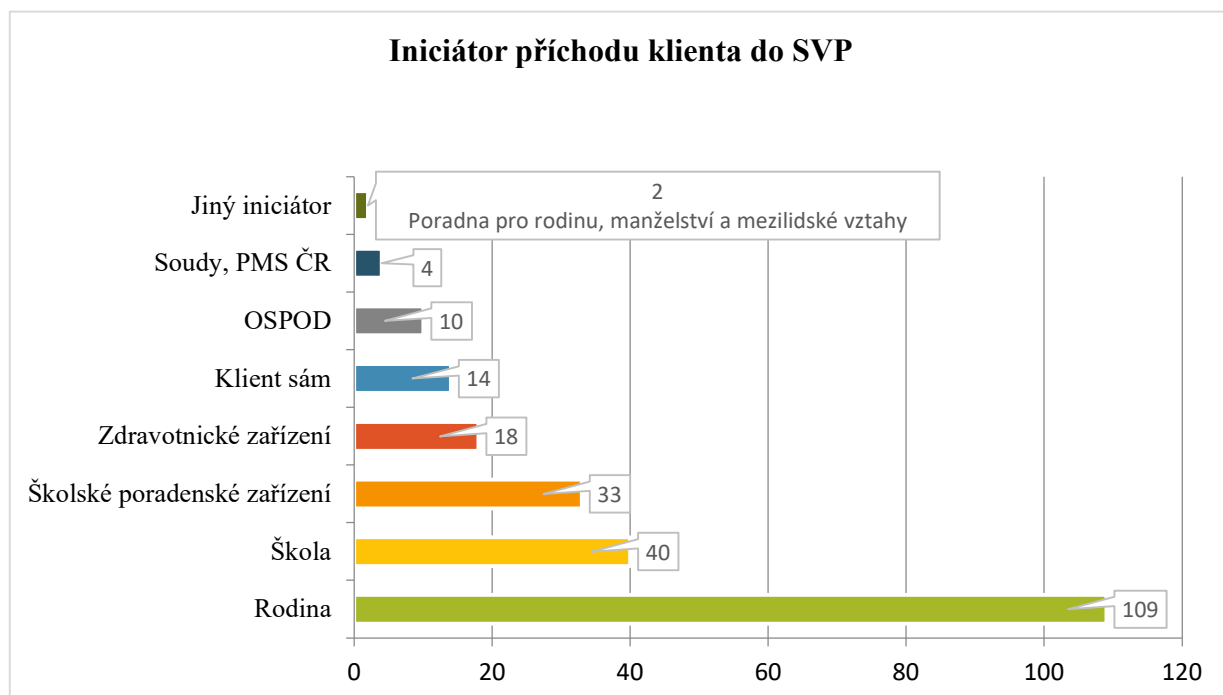
V období od 1. 9. 2023 do 31.8. 2024 bylo ve středisku **realizováno 1856 aktivit** (poradenství, terapie, krizová intervence, seminář, diagnostické vyšetření, screening chování a další.). V případě vedení klientů se jednalo zejména o střednědobé a dlouhodobější spolupráce. **Průměrná délka trvání péče byla 5 měsíců**. S řadou rodin se podařilo navázat intenzivnější terapeutický vztah. Věnovali jsme dostatek prostoru klientům, kteří projevíli zájem a potřebu pracovat na trvalejších změnách.

Průměrný věk klientů (bez pedagogů a pečujících osob) byl v uplynulém období **11,2 let**, s výraznou **převahou v počtu chlapců** k dívkám (155:75).

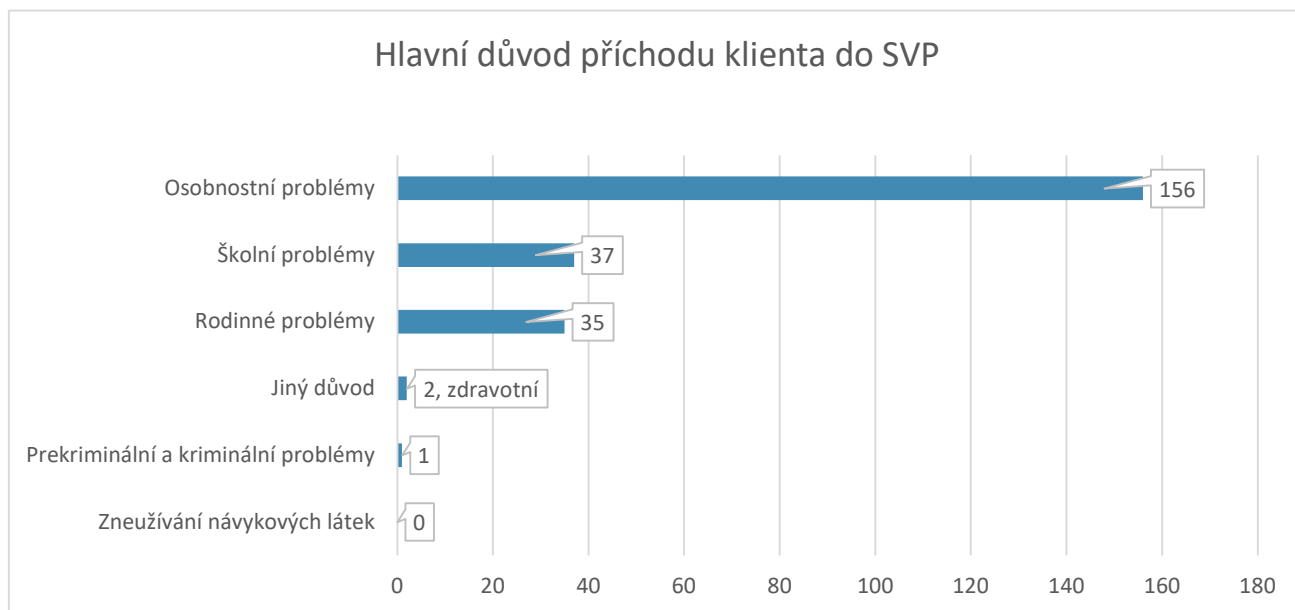

Nejčastějším iniciátorem příchodu klientů do střediska v uvedeném období byla **rodina**, často však tomu předcházelo doporučení ze strany spolupracujících organizací jako je PPP, OSPOD, škola anebo lékařů, a to zejména dětských psychiatrů a pediatriů. Sami klienti však mnohdy vnímali potřebu spolupráce s odborníky, proto jsme je ve statistice nakonec častokrát primárně uvedli jako iniciátora žádosti o službu. Dalšími významnými iniciátory spolupráce byly **školy** a **školská poradenská zařízení**.

Důvod, který klienti uvádějí při vstupní konzultaci se sociální pracovníci, bývá mnohdy odlišný od toho, co k nám klienty skutečně přivede. Teprve dlouhodobější spolupráce, při které klienti začnou cítit při konzultaci důvěru a bezpečí, odhalí, co se v životě rodin nebo jednotlivce skutečně odehrává, a kde je možné hledat příčinu a zdroje ke změně stavu. Tuto statistickou položku je tedy třeba vnímat pouze jako prvotní informaci o klientovi, bez znalosti hloubky jeho situace a diagnostiky. S klienty, kteří přišli se školními potížemi, nakonec mnohdy pracujeme na změnách v rodinném systému anebo např. osobnostní potíže ve skutečnosti vyvěrají z náročné situace ve škole.

Mezi **osobnostní problémy**, které v prezentované statistice jednoznačně převyšují ostatní důvody příchodu, patřily letos např. vztahové problémy, sebepoškozování, pokus o sebevraždu, zcitlivělý systém reakce na stres (agresivita, vzdor, útek ze situace, odpojení atd.), úzkost, poruchy spánku, závislostní chování, strachy aj.

Spolupráce SVP s dalšími institucemi

Spolupráce s dalšími institucemi, jak na úrovni Jablonecka, tak na úrovni kraje, ale i díky vzdělávání se, tak i celé ČR, je pro nás velmi důležitá a cenná. Pravidelně jsme se proto i letos zúčastňovali setkání Systému včasné intervence pečující o ohrožené děti a jejich rodiny a společně jsme hledali smysluplnou nabídku podpory rodinám v regionu. S PPP jsme si nadále vycházeli vzájemně vstříc při hledání vhodné péče pro naše společné klienty. Proběhlo také několik setkání středisek výchovné péče působících pod vedením DDÚ Liberec. Cílem setkání byla především výměna informací, zkušeností, vzájemná inspirace. V letošním roce nás častěji kontaktovali dětské psychiatry a pediatri, měli více pacientů, kteří nemají stanovenou diagnózu a jejichž potíže vnímali spíše jako poruchu prožívání a chování s indikací do psychoterapie. Mnohem častěji se na nás obraceli školy a jednotliví pedagogové, jednalo se zejména o jednorázová poradenství ohledně žáků, kteří k nám dochází do ambulance.

Plány do školního roku 2024/2025

První rok a půl od otevření střediska nám ukázal, že potřeby dětí a rodin v regionu korelují s žádostmi této cílové skupiny napříč celou zemí. Zvýšila se potřeba péče o duševní zdraví, lidé mají nejrůznější trápení a často jsou velmi odhodlaní pracovat na změně. Ve střediscích tak ubývá výchovného poradenství a práce je to povětšinou terapeutická. Tato změna ve společnosti i v potřebách lidí klade mnohem větší nároky na kvalitu a odbornost pracovníků ve střediscích, než tomu bylo v počátcích zrodu tohoto typu služby. I v následujícím roce nás tedy čeká další vzdělávání se v podobě psychoterapeutických výcviků a supervizí, aby naše nabídka služeb byla užitečná a na vysoké úrovni.

Ve školním roce 2024/2025 bychom rádi navázali na to, co jsme již započali, a to zejména dobrou spoluprací s institucemi a pevnou nabídkou kvalitních odborných služeb pro naše stávající i nové klienty.

Rádi bychom ve středisku rozšířili nabídku služeb o práci s vrstevnickými skupinami, které se nám bohužel kvůli nízké poptávce, stále nepodařilo naplnit dostatečným počtem dětí.

I letos bychom chtěli být ještě v bližším spojení se školami, je pro nás jednou z priorit naslouchat a pomáhat pedagogům ve chvílích, kdy se některému ze společných klientů ve školním prostředí z nějakého důvodu nedaří.

Přeji nám všem, ať je nový školní rok inspirativní, společná práce smysluplná a naše životy spokojenější!